

Taloustorstai 14.5.2020

Skenaariokehikko ja muut ajankohtaiset veroasiat

Benjamin Strandberg, asiantuntija

Skenaariokehikko

28.4.2020

BKT laskee -12 % v. 2020 ja -0,2 % v. 2021
Akuutin kriisin (rajoitusten) kesto 6 kuukautta

Karkea arvio verotulojen kehityksestä

Perustuu arvoihin Taloudellisessa katsauksessa, kevät 2020

Keskeisiä talousindikaattoreita verrattuna VM:n kevään ennusteeseen

	Skenaario				VM:n ennuste			
	2019	2020**	2021**	2022**	2019	2020**	2021**	2022**
	määrän muutos, prosenttia							
BKT	1,0	-12,0	-0,2	1,5	1,0	-5,5	1,3	1,3
Tuonti	2,2	-12,7	1,7	2,2	2,2	-3,7	3,0	2,2
Vienti	7,2	-18,2	1,2	2,1	7,2	-6,2	3,2	2,1
Yksityinen kulutus	1,0	-10,5	1,1	1,6	1,0	-4,0	2,7	1,6
Yksityiset investoinnit	-1,0	-19,0	-3,7	2,7	-1,0	-10,0	-1,5	2,7
Työllisyys	1,0	-7,0	-2,1	0,5	1,0	-2,0	-0,1	0,5
Tuottavuus	0,0	-5,3	2,0	1,0	0,0	-3,6	1,5	0,8
Työttömyysaste, %	6,7	11,3	12,6	12,5	6,7	8,0	8,1	7,9
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto, suhteessa BKT:een, %	-1,1	-10,5	-8,1	-8,1	-1,1	-7,2	-4,0	-4,1
Julkisyhteisöjen velka, suhteessa BKT:een, %	59,4	76,2	82,8	87,8	59,4	69,1	71,5	73,8

Palkkasumman ja työttömyysturvaetuuksien arviot vuosille 2020-2022 perustuvat työllisten määrän kehitysarvioon.

Keskeiset muutokset kunnallisveron veropohjassa

-Vertailu 3.4 päivitettyyn kehikkoon (*suluissa*)

ANSIOTULOT

Veropohjaan noin 100 miljoonan euron taso-korotus liittyen tilastotietoon koskien palkkasumman kehityksestä verovuonna 2019: **3,7 %** (3,1 %)

Palkkasumman muutos 2020: **-5,0 %** (-2,2 %) ja 2021: **0,4 %** (1,5 %)

Työttömyysturvaetuuksien muutos 2020:
54 % (25 %) ja 2021: **-11 %** (-15 %)
Maa- ja metsätalouden ansiotulot ja elinkeinotoiminnan ansiotuloissa myös pudotusta.

VÄHENNYKSET

Tulohankkimisvähennykset kasvavat ja matkakuluvähennykset laskevat etätyöskentelyn lisääntyessä

Työtulovähennykseen korotusta vrt. 3.4 versioon (silloin oletuksena että lomautetuista pääosa olisi matalammat ansiotulot)

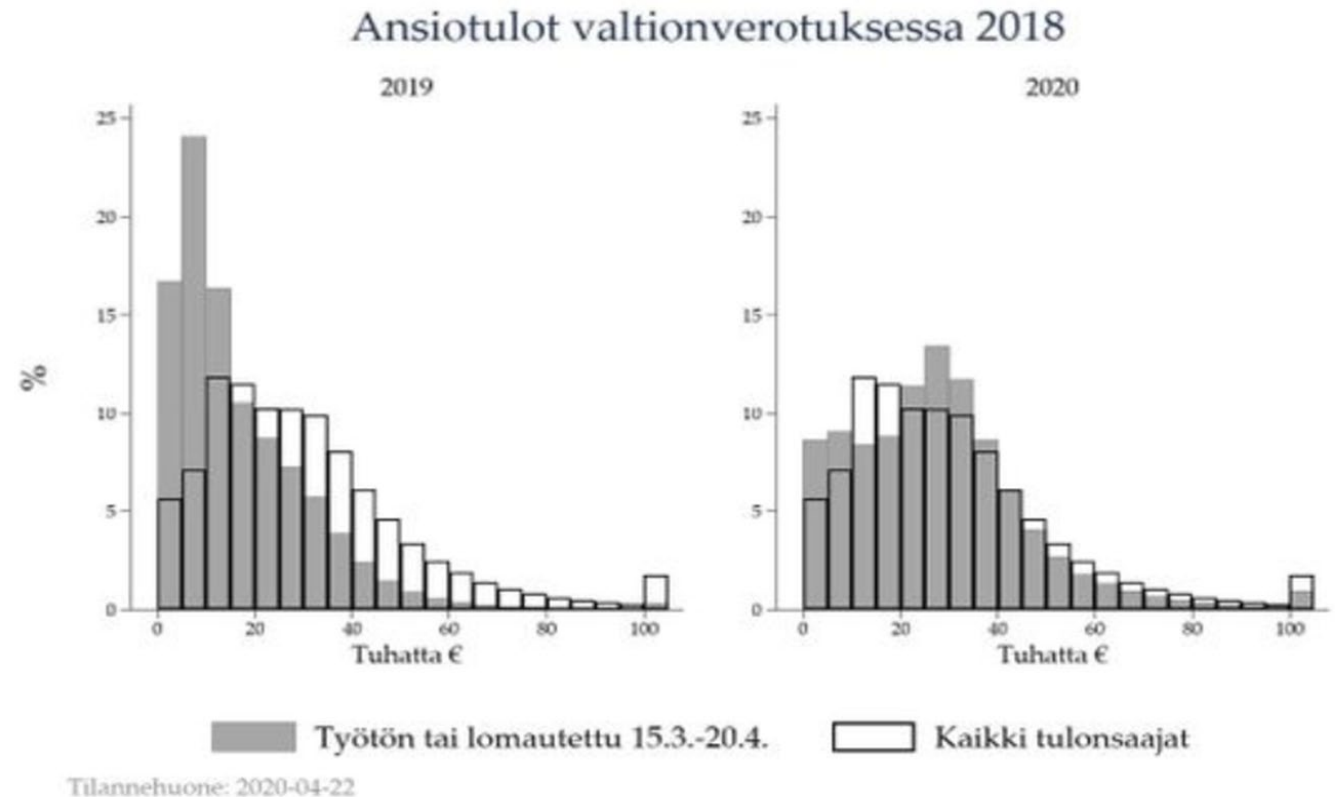
Maksettavaa kunnallisvero laskee arviolta:

2020: -500 miljoonaa euroa

2021: -540 miljoonaa euroa

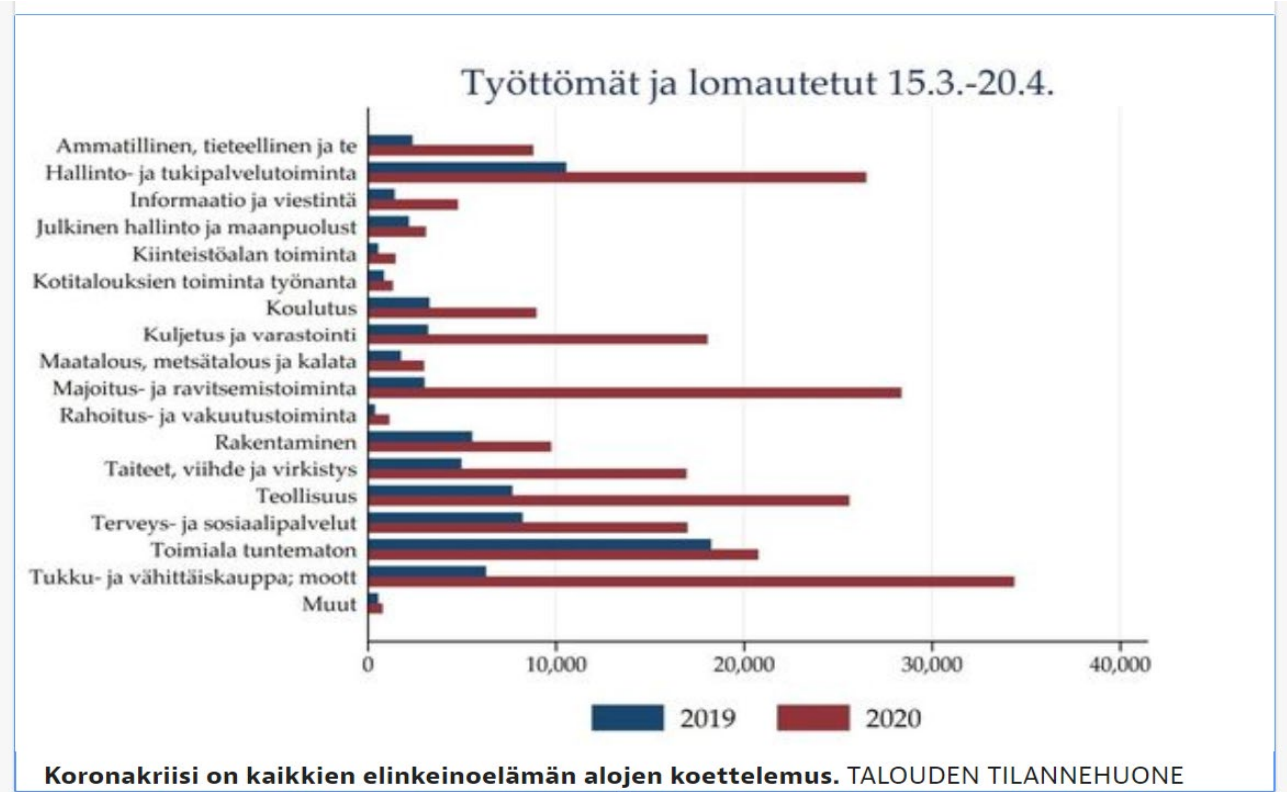
3 keskeistä kysymystä: ketkä ovat lomautuksen piirissä, paljonko heitä on ja miten kauan ovat lomautettuina?

- Lomautettujen ansiotuloverosaajien tulotaso vaikuttaa oleellisesti kunnallisveron tuottoon
- Maaliskuun alun arvio oli että lomautuksen piirissä olisi ollut verrattain vähemmän parempituloisia jolloin vaikutus verotuottoon parempi.

Lomautukset viime tietojen mukaan

- Lomautetuille ja työttömille on attribuoitu toimiala heidän edellisen havaitun työpaikkansa toimialan perusteella. Uusin käytettävissä oleva toimialatieto on vuodelta 2017.
- Työnsä menettäneitä on poikkeuksellisen paljon kaikilla toimialoilla, kaikkein eniten majoitus- ja ravitsemis-toiminnassa, kaupan alalla, sekä hallinto- ja tukipalveluissa. Suhteellisen vähän kärsineitä aloja ovat julkinen hallinto ja rakentaminen.

Lähde: Helsinki Graduate School of Economics 23.4.2020: Koronakriisin aiheuttaman työttömyyden kohdistuminen

Yhteisöverot romahtavat arviolta tuplalla heikommassa skenaariossa

- Maksettava yhteisövero 2020: **-36,3 %** (-17,4 %), verovuonna 2021 **+1,7** (+5,7 %)
 - Talouden toipuminen arviolta hitaampaa – verovuoden 2020 tappioita vähennetään yhteisöjen tuloksesta verovuonna 2021
 - Vuonna 2022 talous elpyy ja maksettava yhteisövero odotetaan kasvavan yli 10 %

YHTEISÖVERON TILITYKSET			KOKO MAA , Milj.€			
TILIVUOSI	2019	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Verovuodelta 2018	339	10	0	0	0	0
Verovuodelta 2019	1 434	290	20	0	0	0
Verovuodelta 2020	119	760	300	10	0	0
Verovuodelta 2021		80	930	190	10	0
Verovuodelta 2022			90	1 050	200	10
Verovuodelta 2023				90	1 070	220
Verovuodelta 2024					90	1 080
Verovuodelta 2025						90
TILITYKSET YHTEENSÄ	1 909	1 170	1 340	1 340	1 370	1 400
<i>Muutos %</i>	2,8	-38,7	14,5	0,0	2,2	2,2

Verovuoden 2020 ennakkoveroja alennetaan ja veronmaksua lykätään

Kokonaisverotulojen muutoksen etumerkki 2020 vaihtuisi verrattuna viime syksyn arvioihin

KUNTIEN VEROTULOT YHTEENSÄ				KOKO MAA , Milj.€		
TILIVUOSI	2019	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Verolaji						
Kunnallisvero	19 236	18 760	19 730	20 170	20 890	21 590
<i>Muutos %</i>	2,6	-2,5	5,2	2,2	3,6	3,4
Yhteisövero	1 909	1 170	1 340	1 340	1 370	1 400
<i>Muutos %</i>	2,8	-38,7	14,5	0,0	2,2	2,2
Kiinteistövero	1 870	1 840	2 010	1 980	2 000	2 020
<i>Muutos %</i>	3,1	-1,6	9,2	-1,5	1,0	1,0
VEROTULO KIRJATTAVA	23 015	21 770	23 080	23 490	24 260	25 010
<i>Muutos %</i>	2,6	-5,4	6,0	1,8	3,3	3,1

Muut ajankohtaiset veroasiat

Veronsaajien jako-osuudet tarkistettu verovuodelle 2020

Tulokehitystilasto verovuodelle 2019

Kehikon julkaisuaikataulu keväällä 2020

Veronsaajaryhmien jako-osuudet verovuodelle 2020 tarkistettiin 6.5.2020

- Maaliskuussa alkaneen koronaepidemian aiheuttaman poikkeustilan arvioidaan vaikuttavan tilitettävien verojen kertymiin siinä määrin, että jako-osuuksia oli syytä muuttaa jo ennen vuoden 2019 verotuksen valmistumista.
- Kuntien ennakonpidätysten ryhmäosuus nousee 61,40 %:sta **61,79 %:iin** nyt toukokuun tilitysten yhteydessä.
 - Oikaisu tuo alkuvuodesta n. +30 milj.€ kunnille lisää kunnallisveroja. Koko vuoden osalta vaikutus kunnille on +128 milj.€ - mutta kokonaiskertymä (APOT) alempi kuin aiemmissa laskelmissa, kun jaettava potti on laskenut
- Verovuoden 2019 jako-osuuksiin ei ole tällä hetkellä muutospaineita.
 - Kesäkuun lopun verotuksen ennakkotiedot antavat paremman kuvan kunnallisveron tilanteesta, pääomatuloverot ovat epävarmat.

Kuntakohtainen tulokehitystilasto verovuodelle 2019

http://vero2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Vero/Vero__Henkiloasiakkaiden_tuloverot__ennakot__ansiot/ansiot_21.px/?rxid=71d3c8ed-6690-420b-8fa4-a9ed7a8ba8b0

- Tiedot eri tulolajien kehityksestä perustuvat työnantajien ja muiden etuuksien maksajien Verohallinnolle antamiin vuosi-ilmoitustietoihin.
 - Työnantajien, pankkien ja muiden ns. sivullisilmoittajien on annettava vuosittain oma-aloitteisesti vuosi-ilmoitus Verohallinnolle. Verohallinto saa vuosi-ilmoituksista laajasti tietoja henkilöasiakkaiden verotukseen vaikuttavista tuloista.
- Tilastotiedot ovat ennakotietoja verovuodesta 2019
 - Kattavat ja valmistuneen verotuksen mukaiset tilastot henkilöasiakkaiden edellisen vuoden tuloverotuksesta julkaistaan aikaisintaan marraskuussa, jolloin tiedoissa on huomioitu asiakkaiden palauttamat veroilmoitukset ja muut lisäselvitykset.
 - Tulokehitystilastoissa esitetään ainoastaan ennakonpidätyksen alaiset ansiotulot. Tuloista ei ole vähennetty vähennyksiä.
 - **Tilastossa on huomioitu palkkatulojen tilastomuutos kaikille vuosille, eli palkkasumman muutosprosentti 2019 on tältä osin vertailukelpoinen**

Ansiotulot verohallinnon tilastotietokannassa

http://vero2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Vero/Vero__Henkiloasiakkaiden_tuloverot__lopulliset__Tulot/011_tulot.px/?rxid=71d3c8ed-6690-420b-8fa4-a9ed7a8ba8b0

- Kuntakohtaiset ansiotulot löytyvät tilastotietokannan kansioista 01.Tulot → 1.2. Tulot tulonsaajaryhmittäin ja alueittain
- Alla kehikon erät ja Tilastotietokannan kansioden numerot josta ne koostuvat:
 - Palkkatulot: 4.1 *(HUOM! Tilastomuutos tänä vuonna – työkorvaukset, apurahat, hankintatyön arvo eivät enää mukana palkkatuloissa. Tilastomuutos tehty verovuosille 2014-2020)*
 - Eläketulot: 4.2.1
 - Työttömyysturva: 4.2.2
 - Muut sosiaaliturvaetuudet: 4.2.3 + 4.2.4 + 4.2.5 + 4.2.6 + 4.2.7 + 4.2.8 + 4.2.9 + 4.2.10
 - Maa- ja metsätalous: 4.6 + 4.8
 - Elinkeinotoiminta + muut: 4 - edelliset erät yhteensä

Verokehikon kevään julkaisuaikataulu

- Heikomman skenaarion koko maan veroennustekehikosta **ei tehty** kuntakohtaisia veroennustekehikoita
 - Koko maan oletukset ovat laadittu heikolla tieto-/tilastopohjalla ja sisälsi jonkin verran oletuksia
 - Koko maan arvioita voi toki hyödyntää 3.4. päivitetystä kuntakohtaisesta veroennustekehikossa: esim. koko maan tilitysarviot A.2 välilehdessä, sekä maksettava yhteisövero ja yhteisöveron tilitysarviot voi laskea kunnan omilla verovuoden jako-osuuksilla.
- **Seuraava kehikko valmistuu näillä näkymin ensi viikolla** nyt kun lopullinen tulokehitystilasto (myös kuntakohtainen) on käytössä. Loppuviikosta saadaan myös parempaa tietoa toukokuun verokertymistä (viikko 21 tai 22).
- Kesäkuun lopulla sitten seuraava kehikkopäivitys kun VM:n kesän ennustekierros valmistuu ja ennakkotiedot koskien verovuotta 2019 julkaistaan

Benjamin Strandberg
Asiantuntija, Kuntatalous
Puh. + 358 50 594 0603
Benjamin.Strandberg@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi